

naj pomeša med gabično škropilno zmes na vsakih 100 litrov 100 gramov (10 dek) kalijevega hipermanganata, ki ga ima v zalogi c. kr. Kmetijska družba za Kranjsko v Ljubljani. Kalijev hipermanganat je treba poprej v vodi ali v gabični škropilni tekočini raztopiti.

Kakor se nam poroča iz Gradca, bo dobila Štajerska še 20 vagonov galice. Dosedaj smo je dobili približno 50% od naročene množine. Treba bo torej z njo tudi odslej izredno varčno ravnati, ker teh 20 vagonov bo za naše potrebe le zelo malo izdalo.

Po mnogih občinah na Slovenskem Štajerskem je toča vinograde močno poškodovala. Take vinograde je treba takoj dobro škropiti, ker bi sicer vse listje odpadlo in trtni les ne bi dozorel.

Rusko bojišče.

V Bukovini je rusko prodiranje ustavljeno. Naši so se močno ustalili na goratem obmejnem ozemlju na bukovinsko-sedmograško-gališki meji, in branijo Rusom prehod na Sedmograško. — V Galiciji so se Rusi vrgli z ogromno silo, 200.000 vojakov, na črti Kutj-Horođenka-Dnjestr v zahodni smeri proti Kolomeji in Stanislavu. Kolomejo smo dne 29. junija prepustili Rusom, ker je bil ruski naval prehud, Stanislav pa se še krepko drži. V prostoru vzhodno od Stanislava so poslali Rusi v boj velikanske kozaske čete, ki pa so bile dne 30. junija in dne 2. julija pri kraju Tlumač krvavo pobite. Dne 3. julija pa je del Bothmerjeve armade, ki stoji ob Strypi, nenadoma vdaril na Ruse vzhodno od Stanislava in jih na 20 km široki fronti potisnil 10 km nazaj. Ruska ofenziva zahodno od Kolomeje je ustavljena. Preprečen je tako tudi ruski načrt, da bi se našo gališko armado presekalo na dva dela. Ob Strypi se naše središče izborna drži. Severozahodno od Tarnopola smo Rusom iztrgali višino Vorebijevka. — V Voliniji polagoma napredujemo. Naše čete se zopet približujejo Lucku, od katerega so oddaljene le še 25 do 30 km. — Tudi na severu so Rusi proti Hindenburgovim četam pričeli z močnimi napadi.

V Bukovini.

V Bukovini še imajo naše čete zaseden nekako 10 km širok pas vzhodnosevernega pobočja bukovinskih Karpatov. Rusi so se zadnje dni zelo trudili, da bi vdrli na Sedmograško, a se jim to nikakor ni posrečilo. Dne 28. junija je ruska kavalarija prodrla do Izvora, malega kraja v gorovju ob izvoru Sučave, oddaljenega 20 km od one točke, kjer se stikajo gališka, sedmograška in bukovinska meja. Naši so ruske napade odbili, konjenico pa popolnoma razpršili.

Boji pri Kolomeji.

Na 40 km široki fronti, med vzhodnogališkimi Karpati in Dnjestrom so vdarili Rusi v sredo, dne 28. junija, z veliko premočjo na naše postojanke vzhodno od Kolomeje. Naši so sicer hrabro odbijali ruske napade, a ker je dne 29. jun. ruska premoč našo fronto severozahodno od Kolomeje pri kraju Pištyni vpognila, so morali naši mesto Kolomejo izprazniti. Na Petrovo zvečer so Rusi vkorakali v mesto, katero so naši v popolnem redu zapustili. Na ruski strani se v prostoru pri Kolomeji bori najmanj 200 tisoč mož. Cilj ruskega navala je bil, da odtrga desno krilo naše armade od gališkega središča ob reki Strypi in ga tako prisili k umikljanju vsaj do Zlate Lipe. Dasiravno so Rusi severno od Kolomeje pri mestu Tlumač v smeri proti Stanislavu vrgli v bor-

katoliški duhovniki, je razvidno iz tega, da jih pozdravljajo z odkritosrčnim spoštovanjem, se z njimi zaupno pogovarjajo, dočim nimajo do lastne duhovščine veliko zaupanja. Nekoč je rekel katoliški duhovnik, ki je potoval po Bolgariji, sledeče: „Nisem mogel prav nič opaziti, da bi Bolgari ne bili naklonjeni katoliškemu duhovniku.“

Zelo priljubljene so katoliške šole in katoliški vzgojevalni zavodi. V teh zavodih se vzgojuje vsako leto veliko število razkolniških otrok. Posledica tega je, da začnejo spoznavati katoliško cerkev kot edino pravo, jo spoštovati in ljubiti in ravno vsled tega so ti zavodi velikanske važnosti.

Sedanje ugodno stanje katoliške cerkve v Bolgariji je povod za opravičena najboljša upanja. Da se bo pa moglo započeto delo uspešno nadaljevati in srečno doseči združenje vseh razkolniških Bolgarov s katoliško cerkvijo, je treba pomoči in sicer duševne in denarne. O. Martin Jugli, eden najgorenejših apostolov za združenje, piše: „Čeznaravno se nič ne zgodi brez molitve, tako je zapovedal Bog v svoji nepojmljivi in nedoumni močnosti. Če je trajalo razkolništvo že tako dolgo vrsto let, če se ni prišlo do združenja Bolgarov z Rimom, je vzrok, ker se ni zadoštilo molilo.“ Pa tudi v denarnem oziru bo treba kar najkrepkeje podpirati bolgarske misijone. Katoličani ne smemo čakati tako dolgo, dokler nam drugi ne zastavijo pota, marveč moramo že sedaj in kar najizdatneje podpirati obstoječe bolgarske misijone in se pripravljati, da ustanovimo nove.

bo mnogo polkov ruske konjenice, ki je dne 30. junija in dne 2. julija v 3 km široki in 6 vrst globoki črti z veliko naglico napadla naše tamošnje postojanke, vendar so naši ostali v svojih postojankah pred Stanislavom. Rusi so imeli ogromne izgube. Obširno ozemlje je bilo eno samo velikansko morišče. Cel klopčič mrtvih konj in mož je ležal v luži krvi. Naši so dne 2. julija rusko prodiranje med Karpati in Dnjestrom ustavili in tako preprečili umikljanje naše armade ob Strypi. Dne 3. julija pa je del te armade pri Tlumaču v širini 20 km in globini 10 km z nenadnim napadom celo vrgel Ruse nazaj in jim tako prišel severno od Kolomeje za hrbet.

Pri Tarnopolu.

Severozahodno od Tarnopola so si naši bataljoni dne 1. julija v bajonetnem jurišu zopet osvojili važno višino Vorebijevko, katero so Rusi nedavno zavzeli. V teh bojih je bilo vjetih do 900 Rusov.

V Voliniji.

V Voliniji postaja položaj za Ruse vedno neugodnejši. Dne 27. junija so jim naše čete iztrgale važno postojanko Linjevko ob Stohodu (zahodno od Sokula), dne 28. junija pa so bili Rusi pri Novem-Počajevu pognani s krvavimi glavami nazaj. Naslednje dni so potiskali naši Ruse korak za korakom nazaj proti trdnjavi Luck, od katere smo oddaljeni le nekaj 25 do 30 km. Dne 2. julija so Rusi vrgli pri kraju Zločeva (blizu izliva Lipe v Styr) proti nam velike konjeniške množice, a bili so odbiti tako krvavo, kot pri Tlumaču. Rusi pošiljajo v prostor pri Lucku vedno nove čete, da bi tako ustavili naše prodiranje.

Rusi v enem mesecu izgubili 500.000 mož.

Svedski in danski listi so dobili iz Petrograda zaupna poročila, iz katerih se sklepa, da so Rusi v času od 4. do 30. junija izgubili okrog 500.000 mož na ranjenih in padlih. Najhujše so bile ruske izgube severno od Černovic in v prostoru pri Kolomeji. Pri Kolomeji se širi grozen smrad, ker je nemogoče pokopati vseh padlih vojakov in konj, ki ležijo na bojišču. Na bojišču pri Tlumaču je ležalo do 5000 mrtvih ruskih konj.

General Lešický.

Ruska uradna poročila javljajo, da je general Lešický, zapovednik ruske armade, sedaj v Bukovini. „Baseler Nachrichten“ poročajo, da je general Lešický 59 let star in velja kot poseben veščak v ruskih infanterijskih stvarih. V rusko-japonski vojni je bil Lešický zapovednik prve brigade 6. sibirske strelske divizije, potem zapovedujoči general in končno višji zapovednik priamurskega vojnega okrožja. Drugi listi so poročali, da je Lešický znani general Rennenkampf, kateri je odložil svoje nemško ime in si privzel rusko. Novejša poročila pravijo, da je ta vest neresnična.

Rusi napadali v desetih rojnih vrstah.

(Izviren dopis iz bojišča.)

Kakor Vam je znano, nas Rus hudo napada. Menda je spravil vse svoje zadnje moči skupaj in hoče zopet poskusiti svojo srečo, ker se mu sedaj ravno nudi prilika. Res je dosegel nekaj uspehov, a zato je tudi žrtvoval na tisoče in tisoče svojih vojakov in jih tiral proti nam v gotovo smrt. Napadal nas je v več kakor desetih rojnih vrstah. Neusmišljeno so kosile naše strojne puške in tudi naši topovi. Naše 15 cm granate in šrapneli so grozno gospodarili v njegovih vrstah. Samo pred enim našim izstrelkom je kar cela ruska rojna črta frčala po zraku, da je bilo grozno za gledati. Celi kupi ruskih mrličev ležijo na bojišču. Rusi nas hočejo tudi tukaj v središču bojne črte potisniti nazaj, kar se jim pa ne posreči in se jim tudi ne bo tako hitro. Kadar se oglasi ruska artilerija, zadonijo naši dobro namerjeni topovi in rusko topništvo mora utihniti. Upam, da bo kmalu prišel čas, da bomo Ruse pognali zopet nazaj. Priserene pozdrave vsem bralcem „Slovenskega Gospodarja“ pošilja Ernest Bregar iz Knezdola pri Trbovljah.

Italijansko bojišče.

Na soški fronti so Lahi pričeli s šesto ofenzivo, ki je posebno silna v prostoru vzhodno od Tržiča. Z veliko silo napada sovražnik tudi naše postojanke na Doberdolu, pri Gorici in Podgori. Pri tem ima zopet ogromne izgube, a le bore malo uspehov. — Na koroški fronti napadajo Lahi naše postojanke pri Malem in Velikem Palu. — Na vzhodni tirolski fronti smo dne 1. julija odvzeli Lahom enega izmed vrhov gore Monte Kristalo. — Med Brento in Adižo smo se ustalili na črti: Zebio (6 km severno od Asiaga), Monte Rasta (tesno zahodno od Asiaga), severni del doline reke Pozina, gora Monte Majo (severozahodno od Arsiera), gora Pasubio (ob tirolski meji zahodno od Arsiera) in od tam v zahodni smeri do Adiže. Naši slovenskoštajerski domobranci so se zopet izredno proslavili. Sever-

no od Asiaga je dne 2. julija šest mož broječa patrolja 26. domobranskega pešpolka vjela 266 Lahov. — V italijanski zbornici, ki je bila dne 3. julija odgledana, so se socialisti in katoliški poslanci izrekli proti vojski. Socialisti so zahtevali, naj italijanska vlada dela na to, da se jim prej sklene premirje in mir.

Šesta ofenziva Italijanov ob Soči.

Lahi so ob Soči pričeli z novim napadanjem. Nekateri listi pravijo, da je to šesta italijanska ofenziva. Glavni napadalni sunki so se pričeli dne 28. junija in sicer pred vsem na del doberdolske fronte med morjem in Sv. Martinom, oziroma Sv. Mihaelom. Tudi na ostali soški fronti se vrstijo laški napadi, a ne s tako silo, kot na južnem delu. Vzhodno od Sele smo morali dne 29. junija izprazniti nekatere prednje jarko, ker so jih Lahi tako obsipavali s topovskim ognjem, da so bila vsa kritja in jarki popolnoma zrušena. Vrhunec napadov, ki so se nadaljevali posebno pri Tržiču vsak dan, je bil dne 3. julija. Lahi so od morja do Tržiča obsipavali naše postojanke s silnim ognjem, kakor še menda nikdar poprej. Obenem so pa noč in dan naskakovali naše postojanke z infanterijskimi juriši in ročnimi granatami. Vzhodno od Tržiča so naši vrli domobranci odbili nič manj nego sedem napadov. Tudi pri Selcah, Sv. Mihaelu in Sv. Martinu so Lahi drzno napadali. Naši so obdržali vse postojanke.

Sest italijanskih junakov vjelo 266 Italijanov.

V prostoru gore Monte Interotto (severno od Asiaga) je dne 2. julija poročnik Kaiser (rojen Mariborčan) s šestimi možmi močno patroljo štajerskega domobranskega pešpolka št. 26 vjelo 266 Italijanov, med njimi 4 častnike.

Ob koroški meji.

Tudi ob koroški meji je polentar zadnji čas poskušal zopet svojo srečo. V noči od dne 22. na 23. junija je silovito obstreljeval naše postojanke. Padale granate in šrapneli raznih kalibrov, a škode nam ni povzročil nobene. Tudi napad sovražne pehote na levem krilu je bil prav pošteno odbit. Res, da Bog kaznuje verolomnega izdajalca za njegovo nesramno početje. Mi pa zaupamo v Boga, da kmalu podeli našemu orožju slavno zmago. Pozdrave pošiljamo slovenski fantje od 20. lovskega bataljona vsem čitateljem „Slovenskega Gospodarja“, posebno pa našim dekletom: Podlovcu Eder Franc od Sv. Jurija v Sl. gor., Kravanja Franc iz Trente na Primorskem in Arih Anton iz Marenberga; poddesetnik Ivanuša Ivan iz Huma pri Ormožu; lovci: Franc Lehner iz Sl. gor., Janez Penca, Martin Belšak, Jožef Belšak in Jakob Belšak ter Franc Žuran od Sv. Barbare v Halozah.

Boji na italijanskih tleh.

Bivši načelnik celjskega „Orla“, sedaj pri poljskih havbicah, piše svojim domačim dne 17. junija: Dragi domači! Mnogo ste že čitali o našem prodiranju v južnih Tirolah, toda hočem Vam kljub temu nakratko opisati, kako izborno da smo podili Italijane. Bili smo skoro ves čas kot zasledujoča baterija, zato smo imeli priliko, da smo bili takoj po vsaki kanonadi na licu zavzetega mesta. Da Italijani niso Bog ve kako hrabri, to je že stara pravljica. Če je že vmes nekaj hrabrih, vendar se ti ne dajo primerjati nam slovenskim fantom. Prve kakor tudi še zdajšnje postojanke so bile tako močno utrjene, da kdor bi jih od nas poprej videl, bi z gotovostjo rekel, to je nemogoče, jih zavzeti. In če se ozremo zdaj nazaj, vidimo še na tako močni oklopni trdnjavi plapolati mogočeno avstrijsko zastavo. Kako da so bile razdejane utrjene italijanske postojanke in trdnjave od naše artilerije, se skoro ne da popisati. Zadevali pa smo to pot res izvrstno. Ni ga bilo skoro kritja, da bi ne bilo v podrčinah in pod njimi razmesarjena človeška trupla. Res, grozen pogled na tak prizor! In granate so žvižgale in zadevale v polno, da je bilo veselje. Niti miš bi ne ušla iz tistega prostora, katerega smo držali pod neprestanim ognjem, še manj pa kak Italijan. Pa še tistega, kateri jo je hotel pobrisati, je zadela dobro namerjena krogla našega hrabrega infanterista. Da se Italijani grozno boje tudi naše artilerije, oziroma izstrelkov, spričuje že mnogo slučajev. Hočem Vam pri tej priliki navesti en tak slučaj.

Bili smo v postsjanki pod utrdbo Verena. Pred nami ležeči precej visok hrib je bil zaseden in močno utrjen od Italijanov. Prišlo je povelje, da bo ob določeni uri treba zavzeti dotični hrib ter ga poprej z artilerijskim učinkujočim streljanjem pripraviti za napad naše pehote. Oddali smo komaj 16 strelcev in že je prišla telefonična izjava: Ogenj ustavi! Naša pehota je zavzela skoro brez vsakega strela to utrjeno postojanko. Italijanom so se vedno brneli po ušesih stari zvoki brezštevilnih razpokajočih se granat in šrapnelov, zato so pa tudi tako hitro zapustili navedeno postojanko. Na utrdbi Verena so celo naši topničarji od 30.5 cm možnarja obrnili italijansko 28 cm-havbico ter z njo streljali za polentarji in razpočili kolodvor v Asiagu. Njih lastni top jih je zagnal v pogubo. Tako vro in s korajžo gre pri nas vedno naprej.

Ne smemo pa pri tem pozabiti na božjo pomoč od zgoraj, kajera nas povsod in na vsaki poti podpira. Pri vsem tem begu so pa Italijani morali pustiti ogromne množine vojnega plena na topovih, strojih in navadnih puškah, municiji, raznem drugem blagu in po cela skladišča živil. V mnogih postojankah so imeli pripravljene topove že kar za odpeljati, toda bilo je že prepozno, prehitela jih je naša pehota! Grozno se tudi trudijo Italijani s svojimi protinapadi, s katerimi pa nič ne opravijo. Tako plačujemo mi sedaj italijansko nezvestobo in jo bomo še tako dolgo, dokler ne zatremo v njih vsako najmanjšo hudobno in zvito kal, čital sem v več časopisih in tudi letake, katere mečejo italijanski zrakoplovci na naše postojanke; tu pišejo Italijani, da so nas sedaj ustavili in da njih prelepe ravani ne bomo nikdar teptali. Ustavili so nas, toda zato, ker smo se ustavili sami, zaradi odnosa. Kadorna je baše izdal povelje, da se morajo višine za mestom Asiago držati do skrajnosti. Držati ali umreti! Takoj drugi dan, ko so naše čete napadle in zavzele dve višini, se je udalo na stotine Italijanov. Ti pač dobro izvršujejo dana jim povelja! Popisati bi se dalo še mnogo, toda žal primanjkuje mi prostega časa in tudi prostora. Dal že Bog, da kmalu izvojujemo končno zmago ter se čim prej vrnemo kot zmagovalci in zvesti branilci naše ljube Avstrije v milo slovensko domovino! Torej na veselo svidenje!

Prav srčne pozdrave vsem domačim, znancem in znankam pošilja Vaš Pepo Pišek.

Pismo iz Pole.

Dne 24. junija smo v Poli obhajali 50letnico naše slavne zmage nad verolomnim Italijanom pri Kustoci. Slavne in obenem otožne spomine vzbujata beseda. Slavne, kajti zmaga pri Kustoci je bil sijajen čin našega orožja proti močnejšemu nasprotniku ter je odbil sunek, ki je bil iz juga naperjen proti sroci naše monarhije. O, Gornja Italija in Kustoca! Kako globoko si zapisana v sroci našega slovenskega naroda. Naši očetje, junaki pri Kustoci, živijo v nas, kri njihove krvi smo, kost njihovih kosti, junaštvo iz junaka in zvestoba iz zvestobe. Slovenski boritelji ob obalah Jadranskega morja tiho slavimo sveti spomin slavni činov naših očetov. Za cesarja in domovino smo že skoro dve leti v boju na vseh bojiščih, nikjer in nikdar nismo zadnji. Naši slovenski soboritelji so prebili Galicijo, vzdržali Karpat, utrdili Kras in Sočo in na cesarjev klic vdrli čez visoke tirolske gore na zemljo našega največjega sovražnika Laha. Tudi mi slovenski topničarji ne želimo zaostati za našimi tovariši, dasiravno nam še ni dana prilika, da bi se rama ob rami borili za našo očetnjo, vendar pa čuvamo, kot trden branik našo obal in željno pričakujemo trenotko, da bi tudi mi po svoje napravili račun z našim verolomnikom. Toda ni ga od nikoder, ker se mu dozdeva, da bi moral pobegniti v svoj brolog s krvavo glavo. Za cesarja in domovino so se borili naši očetje in tudi mi nočemo ostati za njimi! Naše geslo je vedno: Vse za vero, dom in cesarja! Živela Avstrija!

Prisrčne pozdrave vsem čitateljem in čitatejicam „Slovenskega Gospodarja“ in sploh vsem Slovanem in Slovenkam pošilja od obali Jadranskega morja Karol Novak iz Motnika, c. in kr. trdnjavski topničar.

21 dni med mrtveci.

Naš vrhovni poveljnik proti Italiji, nadvojvoda Evgen, je nedavno sprejel v svojem glavnem stanu vojne poročevalce, katerim je med drugim pripovedoval sledeče: „Skupno delovanje infanterije z artilerijo in baterij med seboj daje v glavnem vspehe. Artilerijska obramba je stala sovražnika neizmerno veliko mrtvih. Pred posameznimi odseki, kakor pri Sv. Mihaelu in pri Podgori, so bile nakopičene cele gore trupel. Okužila so zrak, ker jih ni bilo mogoče tam v kraškem kamnu in radi sovražnega ognja takoj pokopati. Dva naša vojaka sta obležala ranjena med temi mrtveci, kajti kakor hitro se je kaj zganilo, so streljali Italijani. Ohranila sta se od živeža, ki sta ga našla po žepih mrtvecev. Po 21 dneh so ju dobile naše patrulje in rešile...“

Francosko bojišče.

Angleška ofenziva.

Dne 24. junija so pričeli Angleži na bojišču v Flandriji z ofenzivo, katero so že mnogo poprej napovedali. Na približno 50 km dolgo fronto od Yperna do reke Somme v Flandriji so spravili čez eden milijon mož in čez 3000 topov. Artilerijski ogenj je trajal celih sedem dni in noči. Dne 1. julija je pa začela angleška infanterija naskakovati nemške postojanke. Angleški naval je bil vobče odbit, le na dveh mestih ob reki Sommi se je Angležem posrečilo, vdrati v popolnoma razstreljene nemške prednje jarke in nemške čete so se umaknile v drugo zadaj se nahajajočo obrambno črto. Angleška pridobitev znaša komaj 11 do 13 km ozemlja. Boje, ki se bijejo na tem ozemlju s tako ogromnimi močmi in sredstvi, je prištevati med najljutejše v tej svetovni vojski.

Borba za Verdun, ki že traja 140 dni, se bliža zadnjemu odločilnemu trenotku, kajti Nemcem se je posrečilo zavzeti vse važnejše verdunske predutrdbe. Na zahodnem bregu reke Moze se vršijo krvavi boji, v katerih so dosegli Nemci precejšnjih vspehov.

Iz 3000 topov.

Poročilo pariških listov so spravili Angleži na 50 km dolgo fronto na francoskem bojišču v Flandriji čez 3000 topov različnega kalibra od najtežjih ladijskih do navadnih poljskih topov. Med temi je bilo 800 težkih ladijskih topov. Na nemške postojanke je bilo oddanih v prvih sedmih dneh angleške ofenzive čez pol milijona granat in šrapnelov, kar znaša vrednost 600 milijonov kron. Sedem dni in noči je neprestano bruhal iz žrel angleških topov ogenj na nemške postojanke. Gromenje topov je bilo tako silno, da se je razločno slišalo še celo čez morje na Angleško.

Turška bojišča.

Na kavkaški fronti so dne 1. julija trčile turške čete na rusko središče. V boju, ki se je vnel, so bili Rusi poraženi in so se morali umakniti za 13 km proti obali Črnega morja. Dne 30. junija so po hudem boju zavzele turške čete perzijsko mesto Kermandž v zahodni Perziji. Ruske čete so se morale umakniti iz mesta proti severo-vzhodu.

Grčija.

Razoroževanje mobilizirane grške armade se začne dne 18. julija. Državni zbor se bo razpustil še komaj koncem mesca julija. Nove volitve se bodo bržkone razpisale še le za mesec september. Med vojaštvom, zlasti med častniki, živi veliko nasprotstvo proti četverosporazumu, kateri kljub vsemu nasilstvu nima na Grškem preveč ugodnih tal. Le to je od zla, da bo novi načelnik generalnega štaba četverosporazumov prijatelj in da je policija prešla v roke četverosporazumnih pristašev. Sicer pa se ni bati, da bi Grčija nastopila proti nam in našim zaveznikom, dokler ne bodo volitve končane in tudi takrat samo tedaj, ako zmagajo četverosporazumniki prijatelji.

Pred Solunom je mir. V mestu so si Francozi prisvojili vse javne pravice, tako da je mesto popolnoma v njih rokah.

Mehika in Severnoameriške države.

Iz Amerike dohajajo le pičila poročila o razmerju med Mehiko in Severnoameriškim zveznim državami. Vojske si še nista napovedali, temveč se še vrše pisanja in pogajanja.

Irski voditelj na smrt obsojen.

Prvobojnik za svobodo Irske in njeno neodvisnost od Anglije Roger Casement je obsojen na smrt, ker je irsko ljudstvo navduševal za vstajo in skušal spraviti orožje in municijo na Irsko, da bi vstaja lahko z vspehom nastopila proti angleški soldateski. Na Irskem in tudi na Angleškem je nastalo veliko gibanje, da se Casement pomilosti.

Konec vojske.

Angleški minister za vojne nabore lord Derby je imel v Mančesterju govor, v katerem je rekel: Ne dvomim o končnem izidu vojne. Smatram, da naš sedanji položaj mnogo obeta. Ne vem povedati, kdaj bo konec vojne, prepričan pa sem, da pride konec teh evropskih zmešnjav popolnoma nepričakovano.

Hrvatski sabor.

Tretje vojno zasedanje hrvatskega sabora se je dne 4. julija zaključilo. Podpredsednik dr. Magdič (Varaždin) je zaprosil blagoslova iz nebes za hrvatskega kralja (dolgotrajni živio-klic) in zmage za Avstrijo in njene zaveznike.

Hrvati na Reki.

Po državnomadžarskih in mestnoitalijanskih šolah na Reki je vse polno mladine s hrvatskimi primki. To se je pokazalo v javnosti posebno zopet sedaj ob zaključku šolskega leta. Vsi reški listi priobčujejo primke odlikovanih učencev in učenk in tu je 90% hrvatskih primkov, natisnjenih seveda na laški način.

Goriška slovenska duhovščina za Goriško.

Velevažni sklepi.

Duhovščina črniškega dekanata je poslala gospodu ministru za notranje zadeve naslednjo spomenico:

Vaša ekscelenca!

Duhovščina črniškega dekanata na Goriškem je sklenila o priliki uradne konference dne 19. junija 1916 v Sv. Križu na Vipavskem soglasno, poslati Vaši ekscelenci v blagohotno znanje in vpoštevanje sledečo spomenico:

Ker ni v deželi poklicanih ljudskih zastopnikov, se smatra duhovščina poklicano in dolžno, da predloži na merodajnem mestu čustva in želje v deželi ostalega slovenskega prebivalstva, ki je po več kot enoletnih vsakovrstnih vojnih stiskah tako težko prizadeto.

1. Slovensko ljudstvo na Goriškem polaga k vznjoju Najvišjega prestola izraze svoje neomajne podedovane zvestobe in globoke otroške vdanosti do svojega ljubljenege cesarja in najvišje vladarske roditelje.

2. Slovensko ljudstvo na Goriškem se zahvaljuje vrhovnemu armadnemu vodstvu, da je moglo obraniti z božjo pomočjo večji del dežele pred vpadom starega zahrbtnega sovražnika in tako ohraniti slovensko ljudstvo po večjem delu avstrijski domovini.

3. Slovensko ljudstvo na Goriškem se zahvaljuje visoki vladi, posebno pa c. kr. namestništvu in okrajnim glavarstvom v deželi za to, da so med vojno v tako nepričakovano veliki meri skrbela za ljudstvo in je podpirala v vseh zadevah, posebno glede javnega zdravstva in preskrbe z živili in prosil, naj tudi za nadalje stoji ob strani v vseh gmotnih in prosvetnih zadevah tako težko udarjenemu, stoletja in stoletja dinastično (za habsburško vladarsko hišo) in patriotično (domoljubno) čutečemu ljudstvu.

4. Slovensko ljudstvo na Goriškem prosi, visoka vlada naj postavi po zgledu v sosedni kronovini Istri tudi pri nas vladnega komisarja in mu poveri posle samoupravne deželne oblasti in sicer radi dejstva, ker se je deželni glavar (Italijan Faidutti) s svojimi uradi že pred izbruhom vojne umaknil iz dežele in se še sedaj čez leto dni ni vrnil v tako težko preizkušeno Gorico.

5. Slovensko ljudstvo na Goriškem prosi visoko vlado, naj blagovoli pripomoči glavnemu mestu dežele, Gorici, ki leži v sredi slovenskega dela dežele in šteje polovico slovenskega prebivalstva, do javnih slovenskih ljudskih in meščanskih šol. A tudi ostali slovenski del Goriške nima sedaj nobene srednje šole in zato prosi podpisana duhovščina, visoka c. kr. vlada naj s prihodnjim šolskim letom, če le mogoče, v kronovini sami prej obstoječe srednje šole odpre, a v mestu Gorici pa z javnimi napisi dokaže, da je vedno patriotično čuteče slovensko ljudstvo v tem težkem času pri visoki vladi našlo enakopravnost.

Črniče pri Gorici, dne 19. rožnika 1916.
Za duhovščino črniškega dekanata: Alojzij Novak, župnik in dekan.

V podobnem smislu odposljejo spomenice tudi ostala goriška duhovščina in tudi vsa slovenska goriška županstva.

žrtve za domovino.

Dne 17. junija je padel na gori Boskon na Laškem pošten in pridni fant Anton Anderlič, po domače Muškrec, iz Nezbiš. fare Sv. Ema. Rajni je bil odbornik Katoliškega slovenskega izobraževalnega društva pri Sv. Emi in zvest ud Marijine družbe. Truplo je blagoslovil č. g. vojni kurat Krajnc. Počivaj v miru, dragi tovariš, v laški zemlji! — Vrla Zdravčeva obitelj v Pavlovcih pri Ormožu je prejela te dni obvestilo od Rdečega križa, da je najstarejši sin Matija, ki je služil pri našem štajerskem pešpolku in od katerega že osem mesecev niso imeli nobenega poročila, storil smrt za domovino na južnem bojišču že mesca novembra preteklega leta. Zadet je bil od krogle skozi pljuča. Bil je priken in vzgleden mladenič in tudi član naše mladinske organizacije. Sjar je bil sele 22 let. — Padel je smrtno zadet od granate mladenič Jak. Rajh iz Ormoža v 22. letu svojega življenja. Tudi on je bil član naše mladinske organizacije. Bil je tih in mirnega značaja. — Mladenič Jakob Žibrat, doma iz Huma pri Ormožu, je pred enim mescem v 23. letu svoje starosti storil pred zidom trdnjave ... smrt za dom in cesarja. — Junaške smrti za domovino je